

Årsrapport 2017¹

1. Nemndas sammensetning

Følgende medlemmer av Partilovnemnda i 2017 ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 15. juni 2012: Torhild Bransdal (KrF), Asmund Kristoffersen (Ap), Liv Røssland (FrP), Paul Inge Severeide (SSB – uavhengig medlem).

Fra 1. juni 2015 overtok Eivind Smith vervet som Nemndas leder etter Ørnulf Røhnebæk.

Med virkning fra 1. juni 2017 ble Elin Mari Andreassen (FrP) oppnevnt som nytt medlem i Nemnda. Hun overtok etter Røssland, som hadde bedt om å få fratre.

Med virkning fra 6. desember 2017 ble Signe Bock Seggaard (ISF - uavhengig medlem) oppnevnt som nytt medlem i Nemnda. Hun overtok etter Bransdal, som hadde bedt om å få fratre etter å ha blitt innvalgt på Stortinget.

2. Møtevirksomhet

I 2017 hadde Nemnda møter 2. mars, 8. juni, 5. oktober og 12. desember. Alle møtene ble avholdt i leide lokaler på Gardermoen. Noen vedtak ble ferdigstilt i nemndsmøtene, de fleste ble truffet gjennom sirkulasjon av utkast med påfølgende drøftinger per e-post. Dette har fungert tilfredsstillende.

3. Nemndas adresse, sekretariat og hjemmeside

Sekretariatsleder Tor Henriksen har vært sekretær for Nemnda i 2017. Han har kontor i lokalene til Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane (FMSF) utfører arkivtjenester og er postmottak for Nemnda. Nemnda har et eget nettsted med adresse www.partilovnemnda.no.

---

¹ Ifølge partiloven § 26 skal Partilovnemndas årlige rapport overleveres departementet innen 1. oktober året etter. Etter avtale med departementet er årets frist utsatt til etter Nemndas møte 10. oktober.

4. Sakstilgangen

Det følger av partiloven § 24 nr. 2 at Nemnda har følgende fem kategorier av oppgaver:

Partilovnemnda skal:

- a) tolke det aktuelle regelverket
- b) kontrollere at finansieringsbestemmelsene i loven overholdes
- c) fatte vedtak om bruk av administrative sanksjoner og inndragning av støtte
- d) avgjøre klager over vedtak om registrering, jf. § 8
- e) avgjøre klager over vedtak om tildeling av statlig støtte, jf. § 15

a) Tolkningsuttalelser

Nemnda har gitt fire uttalelser i 2017:

1. *Tolkningsuttalelse 20. mars 2017 til Statistisk sentralbyrå om økonomirapportering når partiledde slår seg sammen i forbindelse med sammenslutning av kommuner/ fylkeskommuner.*

Nemnda ble anmodet om å klargjøre signeringsplikten ved økonomirapportering når partiledde slår seg sammen i forbindelse med kommune- og regionreformen, samt hvordan beløpsgrensen for full rapportering skal anvendes i denne forbindelse.

Av partiloven § 21 nr. 2 følger at innberetning skal undertegnes av partiets eller partileddeets leder og minst ett annet styremedlem. Inntektene for det enkelte år er avgjørende for om det skal avlegges full eller bare forenklet rapport, jf. partiloven § 18 nr. 3.

Ifølge Partilovnemndas tolkningsuttalelse av 7. april 2016 om utbetaling av statlig partistøtte ved kommunesammenslåinger, vil partileddene i tiden mellom statens vedtak om sammenslåing og iverksettingstidspunktet for de nye kommunene og fylkene, beholde sin partistøtte selv om den nye organisatoriske strukturen foreløpig ikke er i samsvar med de faktiske geografiske enhetene.

I en fase med omorganisering og fusjonering av partiledde i forberedelsen til sammenslåing av kommuner og fylkeskommuner, var Partilovnemnda i uttalelsen tydelig på at partileddenes selvstendige rapporterings- og signeringsplikt består inntil de har vært nedlagt gjennom et helt regnskapsår. Helt nyetablerte partiledde må rapportere sin virksomhet i den delen av regnskapsåret det har vært i aktivitet. Dersom et av de eksisterende partileddene videreføres med sikte på å dekke hele det nye geografiske området, vil imidlertid én samlet rapport (for partiledde som videreføres samt den fusjonerte enheten) for hele regnskapsåret være tilstrekkelig.

Enhetens økonomiske størrelse for rapporteringsperioden og formelt valgt leder og styresammensetning, er bestemmende for om det skal avlegges full eller bare forenklet rapport og hvem som skal signere rapporten, jf. §§ 18 nr. 3 og 21 nr. 2.

Uttalelsen ble sendt til alle de registrerte politiske partienes hovedorganisasjoner.

2. Tolkningsuttalelse 4. mai 2017 til SSB, om pensjonsforpliktelser og feriepenges skal spesifiseres i økonomirapporteringen.

Som en tilleggsuttalelse til Nemndas uttalelse av 20. desember 2016 om pensjonsforpliktelser og ulike former for kortsiktig gjeld kan unntas rapportering, ba SSB om en avklaring om foregående uttalelse også peker i retning av at feriepenges fullt ut må spesifiseres i den årlige økonomirapporteringen. Fra SSBs side ble det blant annet vist til at det kan innebære at offentligheten kan få innsyn i individuelle lønnsforhold i partiapparatene.

Med utgangspunkt i partiloven § 20 b gjentar Nemnda hovedpoenget i foregående uttalelse om at rapporteringen av gjeld skal bidra til å gi et «dekkende, helhetlig bilde av den økonomiske stillingen til regnskapspliktige partier og partiledde». Feriepenger ut over terskelverdiene kan ikke utgjøre noe unntak, men ut fra lovens ordlyd og formål er det tilstrekkelig at gjelden uttrykkes ved hjelp av aggregerte tall for feriepenges og gjeldsavsetning for pensjonsforpliktelser – forutsatt at det unntak som følger av partiloven § 20 b nr. 2 om lån over grenseverdiene, respekteres.

Nemnda presiserte at forholdet utelukkende gjelder partilovens innberetningsplikt etter § 18 nr. 2 og berører hva som skal innberettes, ikke hva som omfattes av hovedorganisasjonene mv. sin regnskap- og bokføringsplikt etter lovens § 18 nr. 1.

3. Tolkningsuttalelse 9. juni 2017 til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, om partier og partiledde har plikt til å registrere nødvendig kontaktinformasjon i partiportalen.

Henvendelsen fra KMD sprang ut av en anmodning fra SSB om å få avklart hvorvidt dagens lovverk gir hjemmel til å kreve at alle partier og partiledde har plikt til å registrere seg i et tilrettelagt elektronisk register, og hvilken myndighet denne plikten i så fall tilligger.

Bakgrunnen for henvendelsen er at SSB i tilknytning til økonomirapporteringene ser at det eksisterer et behov for å samle de innberetningspliktige partienes kontaktopplysninger i partiportalen – både for å få redusert ressursbruken ved innsamlingen av dataene, og samtidig få hevet kvaliteten på opplysningene.

Nemnda kan imidlertid ikke se at det eksisterer en rettslig plikt til å registrere kontaktinformasjon i partiportalen, utover at partienes hovedorganisasjoner skal bekrefte kontaktopplysningene som partiet eller partiledde minst én gang årlig gir det sentrale registeret for ordningen, jf. partiloven § 21 nr. 3.

Selv om bestemmelsen ifølge partilovforskriften § 2-2 fastslår at den årlige økonomirapporteringen skal skje elektronisk, gir ikke loven noen nærmere bestemmelser for formen for innrapporteringer av kontaktopplysninger. En slik plikt

til å registrere kontaktdata i partiportalen vil ifølge Nemnda måtte innføres gjennom en lov- og/eller forskriftsendring.

4. *Tolkningsuttalelse 29. august 2017 til SSB, om det eksisterer en plikt til å innrapportere bidrag gitt til partimedlemmer/kandidater som privatpersoner.*

Henvendelsen ble oversendt Nemnda etter at SSB fikk spørsmål fra FrPs hovedorganisasjon om rapporteringsplikten etter partiloven §§ 18 nr. 4 og 20 nr. 1 omfatter bidrag gitt til partimedlemmer/kandidater personlig for å fremme politisk arbeid, ikke utelukkende bidrag gitt direkte til parti eller partiledde.

Inngangen til problemstillingen var at Nemnda så på loven § 1 nr. 3, som avgrenser partilovens bestemmelser til å omfatte de registrerte politiske partiene på ulike nivå, og at bidrag til andre enn partiet selv dermed faller utenfor lovens virkeområde.

Nemnda fant samtidig grunn til å påpeke at et parti eller partiledde som fra en kandidat eller annet partimedlem mottar bidrag som åpenbart står i tilknytning til bidraget vedkommende selv har mottatt for å drive politisk arbeid, skal innberettes av partiet, jf. partiloven § 19 nr. 2 bokstav i. For å unngå at bidrag til politisk virksomhet holdes skjult ved at det heller enn å gis direkte til parti eller partiledde blir gitt til partimedlemmer, er det sentralt at slike bidrag utover terskelverdiene for identifisering blir særskilt rapportert.

Selv om en kanalisering av bidrag via partimedlemmer i dag sannsynligvis ikke er særlig utbredt, er problemstillingen verdt å være oppmerksom på ved en fremtidig revisjon av partiloven slik at et mest mulig helhetlig bilde av støtten som gis til politiske partier og partiledde blir synliggjort for offentligheten.

Uttalelsen ble sendt til alle de registrerte politiske partienes hovedorganisasjoner.

c) Vedtak om avkortning av partistøtte og vedtak om formell advarsel

SSBs rapport Partifinansiering – regnskapsåret 2016

Nemnda mottok 27. september 2017 melding fra Statistisk sentralbyrå (SSB), med oppdatert versjon av 2. oktober 2017, om at antall innberetningspliktige partier og partiledde i 2017 var beregnet til 3443, fordelt på 19 registrerte partier. SSB opplyste

- at 257 aktive partier og partiledde per 21. september ikke hadde sendt inn inntekts- og kostnadsoversikt for regnskapsåret 2016,
- at SSB hadde mottatt rapport fra 37 partier og partiledde etter 6. juni 2017, og
- at 46 partiledde på bakgrunn av opplysninger bl.a. fra partienes hovedorganisasjon og fra kontaktpersoner ble ansett som inaktive eller nedlagt (vedlegg).

Vedtak om avkortning

Etter en gjennomgang av opplysningene fra SSB ble det i oktober sendt varsel om mulig vedtak om avkortning av partistøtte til 155 partier og partiledde. Samtidig ble en rekke saker henlagt uten at varselbrev ble sendt fordi det aktuelle partiledde ikke hadde stilt liste og

derfor heller ikke hadde fått stemmer ved kommune- og fylkestingsvalget i 2015. Oppnådde stemmer ved siste valg er grunnlaget for partistøtten.

For syv partiledde som i sine svar opplyste om inaktivitet eller at de ble nedlagt i etterkant av valget i 2015 grunnet svak oppslutning, og der alle bortsett fra ett i tillegg hadde mottatt avkortningsvedtak i 2016 og 2017, fant Partilovnemnda det riktig å avstå fra å treffe avkortningsvedtak. Ytterligere vedtak om avkortning overfor partiledde som i realiteten ikke er i aktivitet eller ikke lengre eksisterer, vil være lite hensiktsmessig. Nemnda valgte heller å opprette en ny praksis ved å sende et informasjonsbrev til Fylkesmannen om at det ikke skulle utbetales statlig støtte til noen av disse partileddene dersom de skulle gjenoppta sin virksomhet og søke om støtte i 2018.

I alt 22 partiledde uten innsendt økonomirapport i sammenslåingskommunene i Vestfold (Sandefjord, Andebu, Stokke, Larvik, Lardal, Hof, Holmestrand, Sande, Færder, Tjøme og Nøtterøy) mottok særskilt brev der Nemnda søkte å finne svar på hvordan de hadde rapportert for 2016, og om dette var i samsvar med retningslinjene i tolkningsuttalelsen fra 20. mars 2017. En kategorisering av hvordan disse skulle behandles ble i etterkant satt opp, og med bakgrunn i denne fant Nemnda at fire partiledde (Tjøme Ap, MDG Stokke, Nøtterøy Sp og Tjøme Sp) ikke hadde levert rapport i samsvar med gjeldende retningslinjer.

For følgende 152 partiledde som ikke hadde levert rapport over inntekter og kostnader for regnskapsåret 2016 traff Nemnda vedtak om avkortning av statsstøtte i 2018:

Arbeiderpartiet (4):

Tjøme Arbeiderparti
Vevelstad Arbeiderparti
Værøy Arbeiderparti
Bø Arbeiderparti

Demokratene i Norge (11):

Demokratene i Norge Østfold
Demokratene i Norge Nesodden
Demokratene i Oslo
Demokratene i Norge Aust-Agder
Demokratene i Norge Songdalen
Demokratene i Norge Hordaland
Demokratene i Norge Bergen
Demokratene i Norge Fedje
Demokratene i Norge Trondheim
Demokratene Rissa
Demokratene Steinkjer

Høyre (2):

Sør-Fron Høyre
Gausdal Høyre

Kristelig Folkeparti (1):

Osen KrF

Kystpartiet (16):

Kystpartiet i Fredrikstad
Kystpartiet i Oslo
Kystpartiet i Buskerud
Kystpartiet i Aust-Agder
Kystpartiet i Vest-Agder
Kystpartiet i Sogn og Fjordane
Kystpartiet i Høyanger
Kystpartiet i Vågan
Kystpartiet i Kvæangen
Kystpartiets Ungdom
Kystpartiets Ungdom i Østfold
Kystpartiets Ungdom i Oslo
Kystpartiets Ungdom i Vestfold
Kystpartiets Ungdom i Rogaland
Kystpartiets Ungdom i Hordaland
Kystpartiets Ungdom i Troms

Miljøpartiet De Grønne (17):

Miljøpartiet De Grønne Trysil

MDG Åmot/Stor-Elvdal
Miljøpartiet De Grønne Gol
Miljøpartiet De Grønne Stokke
Miljøpartiet De Grønne Notodden
Miljøpartiet De Grønne Bamble
Sauherad MDG
Miljøpartiet De Grønne Vest-Telemark
Miljøpartiet De Grønne Kvinesdal
Miljøpartiet De Grønne Hå
Miljøpartiet De Grønne Gjesdal
Miljøpartiet De Grønne Tysvær
Miljøpartiet De Grønne Tysnes
Miljøpartiet De Grønne Radøy
Miljøpartiet De Grønne Austrheim
Stryn Miljøpartiet De Grønne
Miljøpartiet De Grønne Andøy

Norges Kommunistiske Parti (2):

Senja Kommunistlag Tranøy
Ungkommunistene i Oslo

Partiet De Kristne (14):

Partiet De Kristne Ringerike
Partiet De Kristne Øvre Eiker
Partiet De Kristne Tønsberg
Partiet De Kristne Farsund
Partiet De Kristne Lyngdal
Partiet Dei Kristne Tysvær
Partiet De Kristne Luster
Partiet Dei Kristne Fjaler
Partiet De Kristne Levanger
Partiet De Kristne Vefsn
Partiet De Kristne Gildeskål
Partiet De Kristne Kautokeino
Partiet De Kristne Alta
Partiet De Kristne Sør-Varanger

Pensjonistpartiet (5):

Østfold Pensjonistparti
Halden Pensjonistparti
Rygge Pensjonistparti
Bergen Pensjonistparti
Rissa Pensjonistparti

Piratpartiet (9):

Piratpartiet Østfold
Piratpartiet Akershus
Piratpartiet Oppland
Buskerud Piratparti
Kongsberg Piratparti
Piratpartiet Vestfold
Møre og Romsdal Piratparti
Akershus Unge Pirater
Unge Pirater Vest-Agder

Rødt (7):

Rødt Oppegård
Rødt Rælingen
Rødt Lørenskog
Rødt Øvre Eiker
Rødt Nedre Eiker
Rødt Ålesund
Rødt Leirfjord

Samfunnspartiet (2):

Samfunnspartiet
Samfunnspartiet i Nordland

Senterpartiet (9):

Nøtterøy Senterparti
Tjøme Senterparti
Drangedal Senterparti
Tinn Senterparti
Fjaler Senterparti
Sande Senterparti
Giske Senterparti
Meldal Senterparti
Træna Senterparti

Sosialistisk Venstreparti (9):

Kongsvinger SV
Eidskog SV
Folldal SV
Nord-Fron SV
Froland SV
Lyngdal SV
Rissa SV
Tysfjord SV
Moskenes SV

Venstre (44):

Hvaler Venstre
Trøgstad Venstre
Rakkestad Venstre
Våler Venstre
Sør-Odal Venstre
Trysil Venstre
Åmot Venstre
Engerdal Venstre
Lesja Venstre
Ringebu Venstre
Gran Venstre
Etnedal Venstre
Drammen Venstre
Hole Venstre
Flå Venstre
Gol Venstre
Hemsedal Venstre
Krødsherad Venstre
Modum Venstre
Nedre Eiker Venstre
Porsgrunn Venstre
Fusa Venstre
Sande Venstre
Giske Venstre

Surnadal Venstre
Frosta Venstre
Verran Venstre
Namdalseid Venstre
Grong Venstre
Høylandet Venstre
Vikna Venstre
Nærøy Venstre
Leka Venstre
Bindal Venstre
Lurøy Venstre
Evenes Venstre
Harstad Venstre
Tranøy Venstre
Lenvik Venstre
Balsfjord Venstre
Vardø Venstre
Kautokeino Venstre
Nordkapp Venstre
Sør-Varanger Venstre

I tillegg fikk 13 partiledde som var meldt inaktive (11) eller nedlagt (2), men likevel hadde oppnådd stemmer ved valget i 2015, tilsendt varsel om mulig avkortning av partistøtte dersom de ikke kunne sannsynliggjøre sin status som ikke rapporteringspliktige. Alle fikk vedtak om avkortning av partistøtten.

Vedtak om formell advarsel

I tilknytning til den årlige økonomirapporteringen ble varselbrev om mulig vedtak om formell advarsel for brudd på fristbestemmelsen i § 18 nr. 2 i oktober sendt ut til 36 partier og partiledde som hadde levert sin inntekts- og kostnadsrapport etter 6. juni 2017. Nemnda fant ikke noen av forklaringene tilfredsstillende, og traff vedtak om formell advarsel for alle som hadde overskredet tidsfristen etter denne datoen.

Selv om 98 prosent av innberetningene ble levert elektronisk, informerte SSB også i 2017 om at signaturbestemmelsen i § 21 nr. 2 ikke har blitt oppfylt i enkelte tilfeller der papirskjema/e-postvedlegg var benyttet. Ifølge SSB var kun én rapport innsendt helt uten signatur, mens syv var innsendt med bare én signatur. Syv av partileddene mottok varselbrev om mulig sanksjon om formell advarsel. En sak ble henlagt da partiledde hadde vært inaktivt siden 2014, mens de andre seks fikk varsel om formell advarsel.

Parti og partiledde som mottok varselbrev om mulig formell advarsel ble informert om at vedtaket ville innebære at de får en form for «prøvetid» de neste to årene, og at nye overtredelser i løpet av prøvetiden kan bli sanksjonert strengere enn ved et førstegangsregelbrudd (herunder avkortning av hele eller deler av den offentlige partistøtten).

Gjeldende advarsler er registrert i et register hos Partilovnemnda. Fem partiledde med brudd på rapporteringsfristen i 2017 var registrert i dette registeret med en fortsatt gjeldende formell advarsel. For tre av disse vedtok Nemnda en avkortning på 50 prosent av den statlige partistøtten for 2018, mens de to andre fikk forlenget advarelsen med to år da de ikke hadde mottatt stemmer ved siste valg. Partiledde som sendte rapport uten signaturer var også registrert med en formell advarsel gjeldende for 2017, og fikk i likhet med de ovenfor nevnte partistøtten avkortet med 50 prosent for 2018.

Brudd på revisorplikten

Partilovnemnda fattet 9. mars 2017 vedtak om å avkorte den statlige partistøtten for 2017 til Piratpartiet med 10 prosent for brudd på revisorplikten i partiloven § 21 a nr. 1 ved regnskapsåret 2015.

Etter at Nemnda mottok opplysninger fra partiets generalsekretær i tilknytning til behandling av partiets brudd på rapporteringsplikten i 2016 som kunne tyde på at partilovens vilkår om revisjonskrav ikke var oppfylt for regnskapsårene 2014 og 2015, ble varsel om mulig vedtak om avkortning av hele eller deler av partistøtten for 2017 sendt 6. februar 2017.

Piratpartiet viste i sitt svar til at partiet i 2014 og starten av 2015 ble utsatt for underslag som bidro til vanskeligheter med å lokalisere manglende bilag og dermed forsinkelser med å ferdigstille regnskap for disse årene. Partiet underrettet Partilovnemnda om forholdet også på et tidligere tidspunkt, og bekreftet at de ikke hadde reviderte regnskap for 2015 da økonomirapporteringen fant sted. Rapportering ble foretatt på bakgrunn av beste estimat på daværende tidspunkt. Uttalelse fra revisor viste at partiet i samarbeid med regnskapsfører fant det mest hensiktsmessig å revidere regnskapene for 2014-2016 samlet, og at det skulle fullføres i god tid før rapporteringen i 2017.

Reaksjonen fra Nemnda ble utformet i lys av at partiet befant seg i en vanskelig situasjon i den aktuelle perioden, men samtidig formidlet sterk vilje til å ordne opp i forholdet sammen med revisor.

Brudd på bestemmelsen om rapportering av bidrag mottatt ved valg

Ved valget i 2017 fikk totalt 18 partier og partiledde (Oslo Ap, Høyre, Oppland Høyre, Buskerud Sp, Oslo Venstre, Sør-Trøndelag SV, Kystpartiet i Hordaland, Liberalistene, Sør-Trøndelag Ap, Partiet De Kristne Porsgrunn, Partiet De Kristne Hordaland, Bergen Venstre, Molde Høyre, Sandnes Høyre, Hordaland SV, Akershus MDG, Bergen SV, Bodø KrF) vedtak om formell advarsel for brudd på partiloven § 18 nr. 4 om frist for særskilt innberetning av bidrag over 10.000 kroner. Enkelte rapporterte opptil flere måneder etter at valget var

avholdt. Begrunnelsene for sen rapportering viste blant annet til manglende kunnskap om regelverket, uoppmerksomhet, svikt i interne rutiner og en hektisk valgkamperperiode.

Nemnda har i vedtakene lagt vekt på at formålet med den særskilte rapporteringen er at bidragene skal være kjent for offentligheten på den tiden informasjonen er mest relevant.

I tillegg fikk Oslo SV vedtak om avkortning av den statlige partistøtten for brudd på rapporteringsplikten da partiledet i 2016 hadde mottatt en formell advarsel for et tilsvarende brudd på bestemmelsen ved valget i 2015. Sammenlignbare saker har medført en avkortning av 50 prosent av den statlige partistøtten. I Oslo SVs tilfelle ville tilsvarende behandling medført en avkortning i en størrelsesorden på ca. 390 000 kroner. For å oppnå en et rimelig forhold mellom lovbrudd og reaksjon fant Nemnda grunn til å begrense avkortningen oppad til størrelsen på bidraget som ble for sent innrapportert (10 507 kroner).

Partilovnemnda vedtok 20. oktober 2017 å henlegge saker mot Helsepartiet om fire mulige brudd på rapporteringsplikten. I to av tilfellene ble det klarlagt at bidragene faktisk var under terskelverdien på 10 000 kroner. De to andre tilfellene gjaldt bidrag fra partimedlemmer/kandidater som privatpersoner. Her fant Nemnda grunnlag for å henlegge sakene siden tolkningsuttalelsen av 29. august 2017, der grensedragningene mellom dugnad og bidrag nærmere ble trukket opp, kom sent i valgkampen og neppe hadde vært allment kjent blant partiene.

d) Klager på vedtak om registrering, jf. § 8

Nemnda behandlet fire saker i denne kategorien i 2017. Alle gjaldt Partiregisterets vedtak om å nekte å registrere registermeldinger om hvem som er medlem av utøvende organ i Demokratene i Norge, jf. partiloven § 6 nr. 1. Alle klagen kom åpenbart som resultat av intern fraksjonsstrid og ble framsatt av de ulike sidene i konflikten, og er sammenlignbare med to tilsvarende klagesaker i 2016.

I den første saken av 6. mars 2017 hadde Partiregisteret nektet å godkjenne registermeldingen da det ikke var samsvar mellom meldingens innhold og den styresammensetningen som framgikk av protokollen fra det årsmøtet der styret ble valgt. Nemnda tok ikke klagen til følge.

I de tre sakene av 22. juni 2017 hadde Partiregisteret nektet å godkjenne registrering av nytt utøvende organ i partiet da alle de tre ulike personene som framsatte klagen manglet rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Nemnda tok ingen av klagen til følge.

e) Klager på vedtak om tildeling av statlig partistøtte, jf. § 15.

Fylkesmannen (FM) vedtok 10. mai 2017 å avslå søknaden fra Nordreisa Ap om utbetaling av statlig støtte for 2016. Begrunnelsen var at partiledet ikke hadde søkt om støtte innen den frist for å søke om støtte i 2016 som var fastsatt i pkt. 2 i rundskriv H-4/16 *Statsbudsjettet*

2016. Statlig støtte til registrerte politiske partier – satser for utbetaling fra KMD til fylkesmennene (15. november 2016). I og med at 2016 var første år etter i gjeldende valgperiode, må partiledet aktivt søke støtte med dokumentasjon om partiledet og utbetalingsopplysninger, jf. partiloven § 13.

Nordreisa Ap klaget på vedtaket 16. juni 2017, blant annet med bakgrunn i en endret styresammensetning og mangel på overføring av kunnskap. FM fant ikke grunnlag for å omgjøre sitt vedtak og sendte klagen til Partilovnemnda (mottatt 30. august 2017).

Partilovnemnda viser til at partiloven § 13 nr. 3 ikke fastsetter en siste frist for søknad om partistøtte. Plikten etter § 13 nr. 5 til å bekrefte opplysninger om parti eller partiledet «minst en gang årlig» må imidlertid forstås som en rettslig bindende frist, og denne var ikke oppfylt av Nordreisa Ap i 2016.

I samsvar med tidligere praksis i sammenlignbare saker kom Nemnda fram til at Nordreisa Ap har krav på 90 prosent av den statlige støtten for 2016 forutsatt at de innen en kort frist oppfylte de krav om å bekrefte ulike opplysninger som stilles i partiloven § 13 nr. 5.

5. Andre saker

I rapporten av 30. mai 2017 fra Partirevisjonsutvalgets rutinekontroll 2016 framkom det at Hordaland SV hadde unnlatt å rapportere og identifisere et bidrag mottatt 30. september 2015 ved økonomirapporteringen i 2016. Nemnda betraktet forholdet som et alvorlig førstegangsregelbrudd da partiledet selv ikke har vært i stand til å tilegne seg nødvendig kunnskap om regelverket, mens bruddet i stedet ble avdekket tilfeldig, nærmere bestemt gjennom PRUs rutinekontroll. På denne bakgrunn fattet Nemnda vedtak om avkortning av partistøtte for 2018. For å oppnå et rimelig forhold mellom lovbrudd og reaksjon fant Nemnda det riktig å begrense avkortningen til bidragets størrelse (35 000 kroner).

Deltakelse på møter

Nemndas leder deltok i fellesmøte i Lørenskog mellom departementet, FMSF og SSB 17.-18. januar 2017.

Nemndas sekretariatsleder deltok i fellesmøte i Gloppen mellom Partiregisteret, departementet, FMSF og SSB 28. mars 2017.

Nemndas leder og sekretariatsleder deltok i fellesmøte i Loen mellom departementet, FMSF og SSB 12.-14. juni 2017.

Nemndas sekretariatsleder deltok i fellesmøte i Oslo mellom OSSEs valgobservatører og departementet 5. september 2017.

Nemndas leder og sekretariatsleder deltok i fellesmøte i Flåm mellom departementet, FMSF og SSB 25.-27. oktober 2017.

Nemndas sekretariatsleder deltok i november på regionale informasjonsmøter med de politiske partiene i Vadsø, Tromsø, Bodø, Trondheim, Ålesund, Bergen, Stavanger, Kristiansand og Oslo. Nemndslederen deltok i enkelte av disse møtene. Partirevisjonsutvalgets leder var tilstede ved møtet i Oslo.

Oslo, 15. oktober 2018